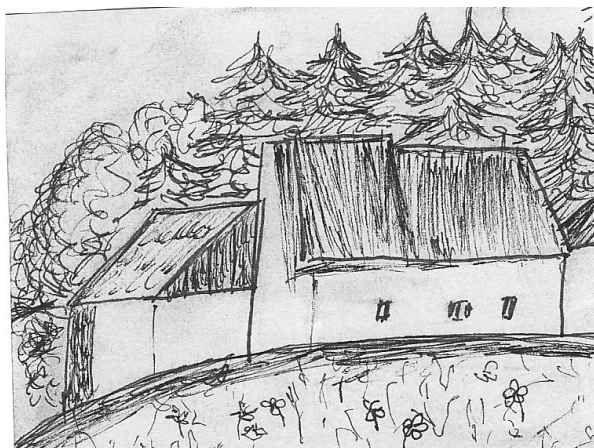

KRUPSKÉ STŘÍPKY

Obecní úřad Horní Krupá
2 / 2007

Milí spoluobčané a čtenáři našich Střípků

Dětem skončil školní rok. Prázdniny se rozběhly rychlým tempem a jsou příjemnou změnou i pro nás, kteří už do školy nechodíme. Užijme si tento nám darovaný čas.

Když se chvíli zastavíte a vezmete do ruky Střípky, přejeme vám příjemné čtení.

A nápady, co příště napsat, si určitě nenechte pro sebe!

Jana Horáková

Pozdrav pamětníka Krupským střípkům

Díky mým příbuzným vlastním všechna dosavadní čísla „Střípků“. S potěšením vnímám nejen obsah jednotlivých článků, ale také to hlavní, co sice nebylo napsáno, avšak co přímo teple zaplaví mysl při pozorném čtení.

Je to hrdost mládeže a občanů na svoji obec.

To sebevědomí mladých jsme my tenkrát před mnohými roky neměli. V Dolní Krupé byla škola, zámek, lihovar, pošta, kampelička, četníci a dokonce i řezníci a u nás – téměř nic. Všechno se nám zdálo malé a obyčejné. Je dobré, že se mnoho změnilo a že to podstatně spočívá v současných lidech. – Ale byli jsme hrdí na to, že naši hasiči měli ještě před válkou jako první v okolí motorovou stříkačku a později i auto. Z příspěvků je patrná i důvěra občanů ve vedení obce. Ne všude to tak je.

Také lze vyčíst samozřejmou sounáležitost „vesniček“ s Krupou. (Že by to způsobila ta asfaltová silnice místo úvozové cesty?)

V Horní Krupé jsem se narodil a vyrostl a mám ji rád.

Když se podíváte na Krupou s Trčolce nebo od Krát uvidíte údolí jako mírně otevřenou dlaň, údolí ze tří stran kryté zalesněnými svahy. A v nich pramení všechny potůčky, které pak naplňují rybníky ve vsi.

Žádná „cizí“ voda.

Přeji Krupským střípkům mnoho zdarů a hlavně vytrvalost.

Oldřich Šterba, (čp. 58)

Dolnokrupské zvony - příběh z okupace 1939 – 45, dokončení

Psal se rok 1941, druhý rok okupace a Protektorátu Čechy a Morava. Na Farní úřad do Dolní Krupé, kde v té době působil P. Josef Kotek, přichází náhle přípis o sepsání veškerých zvonů Krupské kolatůry. Farář Kotek z toho prý byl zdrcen. Měl se znovu opakovat scénář z roku 1916, který potom do detailu proběhl po celých Čechách - zvony pro válečné účely, tentokrát pro Německo. Farář se s listem odebral na místní četnickou stanici, kde působil jako velitel praporčík František Ulrich (poznámka: hlásil se k německé národnosti). Zde oba upekli plán, který snad ani neměl při známé německé důslednosti šanci

na úspěch: udělali seznam zvonků z okolních kapliček, do kterého nebyly zaneseny velké kostelní zvony. Ten byl potom odeslán. A ještě se ujednali, že se na zvony nesmí zvonit.

Velikonoce jsou velký svátek. Podle staré tradice odlétají na tři dny zvony do Říma a není na ně zvoněno, ale v Dolní Krupé to tenkrát bylo jinak. Zvony odlétly na celé čtyři roky a zazněly až o revoluci 5. května 1945.

František Ulrich na tu dobu často vzpomínal, jeho vyprávění jsem slyšel osobně. Nerad vzpomínal na konec r. 1942; bylo po atentátu na Hendricha a kontrola stíhala kontrolu. Do Krupé přijeli tenkrát dva úředníci gestapa z Jihlavy a mimo jiné si přáli jít na kontrolu věže. „Jenom jsem se modlil“, říkal Ulrich, „aby věž byla uzamčena a byla. Potom jsem je ujistil, že je všechno v pořádku a zavedl je k Valentům do hospody. Stálo mě to dost peněz a Valentová ještě připravila každému balíček. V opačném případě jsem byl odhodlán se na schodech věže zastřelit.“

Až se zase rozezvučí krupské zvony, věnujme krátkou vzpomínku těmto dvěma odvážným mužům, kteří nejen že zachránili veliké hodnoty, ale za zvony byli ochotni obětovat i život. Františku Ulrichovi a faráři - vlastenci Josefu Kotkovi, rodáku z Moravy.

Karel Kubera st.

Lidé a včely

Mezi nejdéle uchované doklady o včelách a sběru medu známe z archeologických nálezů skalních kreseb ve Španělsku, Malé Asii, v egyptských chrámech a pyramidách. Některé tyto kresby jsou historicky datovány do období asi 12 tisíc let před naším letopočtem.

Podle staroegyptské pověsti vznikla prý včela z hlavy mrtvého posvátného býka Apise, který byl ztělesněním boha slunce Orise. Tuto pověst připomíná i latinský název včely – Apis melifera – včela med tvořící.

Včela jako taková, patřící mezi blanokřídlý hmyz, je u nás jediným hmyzem, který je zařazen zákonem mezi hospodářská zvířata a proto podléhá veterinární péči i předpisům. Včelstvo je soběstačný a samostatný celek. Na rozdíl od domácích zvířat může žít svobodně a bez péče člověka.

Samostatnost každého včelstva způsobuje i nepřátelské chování ke každému příslušníku včelstva jiného. Každé včelstvo má svůj osobitý pach, který tvoří tzv. mateří látka vylučovaná tělem matky. Je to směs vůní pylu a nektaru rostlin, které včely navštěvují, zvláštním sekretem těla matky, ale i vůně medu a dalších specifických činitelů. Podle zvláštního pachu poznají strážkyně na česnech příslušníky cizího včelstva a nepustí je do úlu.

Hlavní udržovatelkou života včelstva je matka a zároveň je i rozmnožovatelkou. Její činnost je však závislá na včelách, které ji ošetřují. Bez jejich vůle totiž nepoloží ani jediné vajíčko. V době největšího rozvoje včelstva klade matka 1 500 – 2 000 vajíček denně, což převyšuje dvojnásobně váhu matky. V té době ji včely krmí každé čtyři minuty výměškem hltanové žlázy, který je velice výživný a přechází okamžitě do krve matky. Tím je její organismus schopen takového výkonu. Dojde-li jakýmkoliv způsobem ke ztrátě matky, je včelstvo odsouzeno k zániku. Zpočátku mohou sice snášet vajíčka i dělnice, ale z těchto se líhnou výhradně trubci. Různé práce v úlu konají pouze mladé včely, asi do stáří 3 týdnů a pak se stanou létavkami. Život létavek netrvá více jak 10 – 14 dní a pouze špatné počasí, kdy nemohou z úlu vyletovat, jim o něco život prodlouží. Jedno včelstvo spotřebuje pro svoji obživu během roku 70 – 80 kg medu a 30 – 40 kg pylu. Létavky vyletí za potravou 6 – 8 krát denně. Stojí za uvážení, kolik musí včely navštívit květů, či sebrat medovice, aby uživilo včelstvo a ještě něco zbylo i na včelaře.

Včely, které se vylíhnou zjara a v časném létě, jsou krátkověké. Ty, které se vylíhnou koncem léta a na podzim, mají nejdělsí věk, asi osm měsíců. Odcházejí tak koncem dubna a začátkem května příštího roku. Tyto včely si uloží letní nadbytek výživy do tukového tělíska tak, jak to činí i jiní živočichové ukládající se k zimnímu spánku. Utvořením zimního chomáče (hroznu) je uzavřen roční koloběh života včelstva.

Včelstvo se jako celek řídí pudem, nemá rozum, ale přesto je nikdy nedonutíme, aby konalo něco proti jeho zákonitostem.

Význam včel v přírodě je nezastupitelný. Jedno včelstvo dává dle odborníků národnímu hospodářství hodnotu asi 34 tisíc korun. Je vědecky dokázáno, že kdyby na celé zeměkouli zmizely včely, následoval by do 4 let zánik velkého množství rostlin a posléze do 10 let i lidstva. V naší republice se chová asi 500 tisíc včelstev. Ke zdárnému opylení jich chybí přes 200 tisíc.

Mohl bych zde mluvit o velkém významu včelích produktů, ať již je to med, vosk, včelí jed, mateří kašička a propolis. Mnozí z vás však určitě tyto produkty znáte. Jsme svědky velkého technického a astronomického vývoje, ale dokázali jsme též mnoho krásného v přírodě zničit. Už dávno pryč jsou potoky plné pstruhů a raků, polní cesty a meze plné drobných motýlů modrásků, perleťovců a otakárků. Zmizeli též tetřívci a lány brambor plné koroptví. Tak si jen můžeme bláhově přát, aby příští generace slyšela z obilních lánů křepelčí volání „pět peněz“.

Přátelé, až rozkvetou lípy a uslyšíte v jejich korunách bzukot včel, zamyslete se nad jejich významem pro nás. Je jen škoda, že ubývá i včelařů. V případě, že by měl o včelařství někdo z vás zájem, jsem ochoten pomoci radou i včelstvy.

Miloslav Žák

Milí čtenáři,

těším se na setkání s vámi v knihovně v prázdninovém čase (pouze ve středu 8. a 15. srpna bude knihovna z důvodu dovolené uzavřena). Vždyť i v létě se hodí knížka k vodě nebo do batůžku. V průběhu prázdnin také vyvěsíme plakátek na „Noc v knihovně“ – opět pro děti od 6 let. Minulý rok se nám toto setkání moc líbilo a i letos se budeme těšit na společné povídání, hry a letos i výtvarnou soutěž (budeme vyrábět starým knížkám nové kabátky ...). Ale víc už neprozradím.

Krásné léto !

Lída Cicková

Společenská kronika

Významná jubilea

20. 5. Jaroslav Čáp, Lysá 12, 87 roků

16. 6. Jan Blažek, Údolí 5, 70 roků

Přejeme pokojné dny.

Vzali se

2. 6. Michaela Čápková a Michal Koubek

Přejeme mnoho porozumění.

Třídíte odpady, třídíte je správně – pokračování

Odpady, které jsou svezeny z barevných kontejnerů je nutné dále dotřídit. Na tzv. dotřídovací lince se odpady třídí na jednotlivé druhy dle jejich dalšího zpracování (recyklace) a zároveň se odstraňují nežádoucí příměsi, nečistoty a odpady.

Dotřídění odpadů

Papírové odpady, které v jiných obcích odkládají do speciálního modrého kontejneru jsou z mnoha různých druhů papírů. Z jiného papíru jsou noviny, z úplně jiného je krabice od televize. Každý druh papíru se také jinak zpracovává. Proto je potřeba sběrový papír dotřídit na jednotlivé druhy. Na dotřídování lince je pás, po kterém se směs papíru pohybuje a pracovníci podél pásu z něj vybírají jednotlivé druhy papíru. Někdy z něj musí vybírat i odpadky, které tam naházejí nezodpovědní občané. Dotříděný papír se lisuje do balíků a odváží ke zpracování do papírny.

V naší obci svážíme již papír roztríděný. Do papírových pytlů dáváte směsný papír, noviny svazujete do balíčků a karton necháváte zvlášť. Takto vytříděný papír je po odvezení do sběrných surovin rozdělen do příslušných kategorií.

Dotřídění skla

Při výrobě bílého skla se nikdy nesmí dostat do pece sklo barevné. Navíc se tam nesmí dostat žádná jiná nečistota, kov, keramika, porcelán atd. Skleněné odpady ze zelených kontejnerů se nejprve předtřídí ručně a jsou odstraněny největší kusy nečistot. Poté střeby putují na speciální automatickou linku, kde vše řídí počítač a zajistí čistotu a vytříděného skla. Barevné nebo čiré sklo se odváží ke zpracování do skláren.

Dotřídění plastů

I plasty, které jste odhodili do žlutých kontejnerů, se dotřídují na dotřídovací lince. Ze směsi plastů putující na pásu se ručně vybírají PET láhve, fólie a pěnový polystyren, které mají speciální samostatné zpracování. Pracovníci z pásu vyhazují i nečistoty, které do plastů nepatří. Dotříděné druhy plastů včetně zbylé směsi plastových odpadů se lisují do balíků a odváží ke zpracování na recyklační linky.

Pamatujte!

Neházejte do kontejnerů to, co tam nepatří!

Když vidíte, že popeláři vyklopili kontejner s papírem do směsného odpadu, může to být tím, že do něj někdo vysypal odpadkový koš z kuchyně!

Čím lépe třídíte, tím lépe se vytříděné odpady dají využít!

Když všechen odpad naházíte do jednoho koše bez třídění, nelze ho už recyklovat.

Děkujeme všem občanům, kteří si třídění odpadů vzali za své a rozdělují všechny druhy, tak jak se patří!

Ti, kteří odpady v naší obci svážejí jsou ale také svědky toho, jak někdo lacině nahází do jednoho pytle nebo do kontejneru všechno, co už nepotřebuje i se zbytky a špínou. Rychle se odpadu zbaví, ale přidělá mnoho nepříjemné práce těm, kteří ho sbírají a dále odvázejí.

Naši hasiči

Hasičský sbor Horní Krupá má za sebou opět vydařené období. V sobotu 23. června se účastnil přátelského utkání v požárním sportu v obci Čachotín. V nelehké konkurenci hornokrupští hasiči suverénně zvítězili i když pomalejším časem 30,4 sekundy, zanechali za sebou druhé mužstvo v pořadí o více než 3 vteřiny.

Při okrskové soutěži, která se letos konala v obci Skuhrov se tolik nedařilo a jedno z našich družstev se umístilo na čtvrtém místě. I tak jim patří dík za dobře odvedenou práci. V letošním roce naše hasiče čeká ještě soutěž o pohár poslance PČR, kterého se účastní každoročně a stále se umísťují na předních místech.

Jarní období bylo ve znamení bezpečnosti a údržby hasičské techniky, kdy se prováděly opravy vozidel a hasičských stříkaček, aby v případě jakéhokoliv ohrožení byli připraveni okamžitě zasáhnout. Hasiči ze sboru Horní Krupá jsou stále velmi aktivním sdružením, se stále se rozrůstající členskou základnou, což není v okolí zdaleka pravidlem.

Václav Lacina ml.

Větrné elektrárny – ano či ne?

V poslední době navštívilo naši obec několik firem se záměrem postavit zde větrné elektrárny. Některá má v úmyslu postavit dvě, některá dokonce osm až deset stožárů s vrtulí. Všechny přicházejí s nabídkami, jaké výhody z toho poplynou pro obec a pro životní prostředí.

O tom, zda se v Krupé nějaká větrná elektrárna postaví, budeme teprve rozhodovat. Ale můžete již teď přicházet se svými názory, ať kladnými nebo zápornými. Rozhodování není jednoduché a všichni mají právo svůj postoj vyjádřit.

Zástupce jedné z firem napsal příspěvek pro náš časopis:

Větrné elektrárny, příroda a společnost

Větrné elektrárny prožívají v posledních letech značný rozmach. Uvažuje se o jejich stavbě i na území Krupé. Přestože sám figuruji v jedné z firem usilujících o stavbu a provoz větrných elektráren na Trčolci, pokusím se o nezaujatý pohled na toto téma. Člověk se často setkává s články v novinách a časopisech nebo s pořady v televizi a dozvídá se takovou zvláštní směs pravd, polopravd i lží. Zpravidla jsou na vině jak nekritičtí nadšenci tak zarputilí odpůrci, ale i tací, pro které je toto příležitost se k něčemu nahlas vyjadřovat, ačkoliv k tomu nemají potřebné vědomosti. Pro lidi, kteří nemají čas a chuť pít se po skutečném stavu věcí (např. protože mají zkrátka jiné zájmy), může pak být obtížné se v problematice orientovat. Jelikož je toto téma značně široké a vystačilo by na napsání řady knih, pokusím se zde nastínit pouze základní myšlenku využívání energie větru ve vztahu k přírodě.

Vítr je obnovitelný zdroj energie. Při přeměně energie větru v energii elektrickou nejsou produkovány škodlivé látky. Obnovitelné zdroje se v současnosti jeví jako k přírodě nejšetrnější způsob získávání energie. A energii potřebujeme všichni - např. k topení, svícení, pohánění strojů apod. Hlavní myšlenkou využívání větrných elektráren je vědomí, že energií z nich vyrobenou lze nahradit část energie vyráběné z klasických neobnovitelných zdrojů, jako jsou uhelné elektrárny. To znamená „ušetřit“ přírodu (i lidi) od pálení určitého množství uhlí, se kterým je spojeno vypouštění škodlivých látek, samotná těžba uhlí a vápence apod. S takovými následky se potýkají nejen přímo zasažené regiony (např. Mostecko), ale i celá planeta

(emise skleníkových plynů). Na tomto místě je třeba si uvědomit, že větrné elektrárny nedokážou v našich podmínkách nahradit veškerou energii vyráběnou uhelnými elektrárnami, ale pouze jejich malou část. Větrné elektrárny v nejbližší budoucnosti jistě plně nezastoupí ty uhelné, ale mohou přispět k omezení jejich produkce. Větrné elektrárny tedy nezbaví přírodu zátěže uhelných elektráren, ale dokážou jí trochu „odlehčit“.

Tento přínos přírodě má nevýhodu v tom, že ho na první pohled nevidíme. Podíváme-li se na velkou větrnou elektrárnu, většinu z nás nenapadne, že vidíme něco, co vyrobí za dobu své životnosti energii, která odpovídá spálení asi 90 000 tun uhlí, což znamená vypuštění do ovzduší přes 100 000 tun CO₂, 700 tun SO₂, 500 tun NO_x atd. Vždyť jak vypadá 100 000 tun CO₂? A ještě navíc 100 000 tun vypouštěných někde stovky kilometrů daleko? Většina z nás při pohledu na větrnou elektrárnu vidí vysoký stroj, kus hýbajícího se železa, který se najednou objevil a trčí v krajině. Někomu se může i líbit, někomu vůbec. Vypadá jako něco nového, co jsme tu nikdy neměli a asi tedy ani nepotřebovali. Tak to bohužel není.

I jeden z nejšetrnějších způsobů výroby energie, jakým větrné elektrárny jsou, má své nevýhody, nic není bohužel „zadarmo“. Větrné elektrárny nás všechny „stojí“ především změněný tzv. krajinný ráz - mění vzhled krajiny. Jak moc, je subjektivní, nicméně jsou to stroje vysoké přes 100 m, zpravidla umístěné na vyvýšených místech a tak jsou vidět i z větší dálky. Na druhou stranu je důležité, aby stály na vyvýšených místech. Tam je zpravidla větrněji a elektrárny tak mohou vyrábět více energie. To, že se na ně musíme dívat, je potom převáženo tím, že šetří přírodu právě „nepálením“ uhlí a nemusí se vypouštět odpovídající škodliviny. Na druhou stranu - komu vadí pohled na větrné elektrárny? Zřejmě jenom nám lidem. Příroda pravděpodobně docení spíše nevypouštění škodlivin.

Často se mluví o tom, že větrné elektrárny jsou hlučné a nebezpečné ptactvu. Obecně lze říct, že dnešní moderní větrná elektrárna vydává hluk téměř zanedbatelný a pro člověka stojícího dále než 400 m od stroje jen obtížně slyšitelný. Nejsou-li elektrárny umístěné v hlavních tazích ptáků, pak pro ně nepředstavují zásadní problém. A tak změna krajinného rázu je největším negativem větrné energetiky.

Karel Voják

II. ročník fotosoutěže pro léto 2007

Na letošní prázdniny vyhlášíme stejně jako minulý rok fotosoutěž na tato témata:

- 1) Podzim života**
- 2) Svět v pohybu**
- 3) Živel**
- 4) Z výletu**
- 5) Větší než obvykle (makrofoto)**
- 6) Moje nejlepší fotka (volné téma)**

Zúčastnit se může každý!

Věk ani technika nerozhoduje (digitál i klasická fotka).

Své nejlepší fotky předej

- buď v digitální formě na CD
- nebo u klasických fotoaparátů na papíře s min. rozměrem 9x13cm do **15.9. 2007** na OÚ v Horní Krupé nebo Marku Caltovi (Horní Krupá 76).

Každý snímek musí obsahovat:

- Jméno autora
- Téma
- Název snímku

U každého tématu můžeš předložit pouze jeden snímek, tj. maximálně 6 fotek na autora!

Vyhodnocení soutěže proběhne některou říjnovou nedělí v KD v Horní Krupé. Termín bude včas oznámen. Hodnocení se mohou zúčastnit nejen autoři, ale i ostatní příznivci fotografie. Snímky budou anonymně promítány a hodnotit je budou všichni přítomní.

Krásné léto nejen při fotografování, dobré nápady a ostrý obraz přejí spoluorganizátoři této soutěže CB Horní Krupá + OÚ Horní Krupá.

Bližší informace: Marek Calta, Horní Krupá 76, tel.: 603 307 208

**Paní MUDr. Neugebauerová bude mít
od 30.7. 07 do 25.8. 07 dovolenou.**

Od 30.7. do 12.8. zastupuje MUDr. Milíčová

Od 13.8. do 25.8. zastupuje MUDr. Bacíková

Zastupitelstvo obce se o prázdninách sejde 7. srpna 2007 v 19.00 hodin

Mnozí se zajímáte o možnost připojení k bezdrátovému internetu. Zkuste tuto nabídku , která na obecní úřad právě přišla.

VYSOKORYCHLOSTNÍ INTERNET !
neomezený přenos dat (žádný FUP)
nesdílené linky (bez agregace)
cenově dostupné pro všechny!

- 🐾 Časově a datově neomezený přístup k internetu okamžitě po zapnutí PC.
- 🐾 Možnost telefonovat bez nutnosti tel. linky - žádný měsíční paušál!
- 🐾 Neomezená záruka na námi dodané zařízení
- 🐾 Rychlý servis a plná zákaznická podpora - dohled 24/7

Cena instalace - dle typu připojení (včetně DPH):

standard (2,4GHz) 2.700,- Kč.

standard (2,4GHz) 1.350,- Kč při smlouvě na 12 měsíců.

standard (2,4GHz) 1,- Kč při smlouvě na 24 měsíců.*

Při přechodu od konkurence instalace za 1,- Kč.

🐾 **WIRELESS Standard** (ceny s DPH)

max	640 Kbps	385,- Kč	bez agregace (1:1)
	896 Kbps	585,- Kč	
	1152 Kbps	785,- Kč	
	1408 Kbps	985,- Kč	

+ Režim **TURBO ZDARMA !**

Volejte 731 558 006

Na zastávce

Milý milé lípnul pusu,
svižně se dal do poklusu
směr zastávka autobusu.

Paní nesla v tašce husu
koupila ji v akci v plusu,
k tomu vejce dvacet kusů.

Usmíval se řidič busu,
nabral kluka, paní, husu,
bus zablíkal, zachrčel,
a pak s nimi odfrčel.

J.B.

Děkujeme všem za příspěvky do časopisu.

Časopis Obce Horní Krupá. Vydává Obecní úřad Horní Krupá.

Písemné příspěvky posílejte na OÚ Horní Krupá, 580 01 nebo
e-mailem ou.hornikrupa@tiscali.cz.

Telefonické dotazy a připomínky na tel. čísle 569 43 61 45,
725 10 11 63.

Obrázek na titulní stránce nakreslila Kája Cicková.

Distribučováno zdarma do všech schránek. Pokud jste časopis
nedostali, přihlaste se na OÚ, kde je k dispozici.

Červenec 2007 .